

RIKSADVOKATEN

Samferdselsdepartementet
Veg- og baneavdelingen
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

E-post: grete.mathisrud@sd.dep.no

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET	
AVDELING	TBS 6M
11 JUL 2005	
AKKORD	05/587-27
ARKIV	601.3

DERES REF.:
05/587-GM

VÅR REF.:
Ra 05-245 AG/mw
542.1

DATO:
07.07.05

FORSLAG OM OVERFØRING AV AVHOLDSPLIKTREGLER TIL VEGTRAFIKKLOVEN, JERNBANELOVEN OG FORSLAG OM OPPHEVELSE AV AVHOLDSPLIKTLOVEN

Det vises til oversendelse 12. april d.å. av høringsnotat om avholdspliktreglene. Det beklages at høringsuttalelsen gis noen dager etter fristens utløp.

1. Generelt

Riksadvokaten stiller seg positiv til forslaget om å overføre avholdspliktreglene til vegtrafikkloven og jernbaneloven samt å oppheve avholdspliktloven. Videre slutter en seg til forslaget om realitetsendringer, bl.a. innskjerping av promillegrensen på jernbanesektoren fra 0,5 til 0,2 promille.

Etter riksadvokatens syn bør det vurderes om det skal gis hjemler for midlertidig og endelig tilbakekall av førerett. Avholdspliktloven har som kjent regler om rettighetstap i gjentakelsestilfeller etter at det foreligger rettskraftig dom, jf. § 7 fjerde ledd (som suppleres av straffeloven § 29), men gir ikke hjemmel for suspensjon av førerett. I saker hvor det antas at det vil bli aktuelt å påstå tap av føreretten på grunn av f.eks. kjøring i påvirket tilstand, kan det av sikkerhetsmessige grunner være behov for å tilbakekalle føreretten midlertidig før det foreligger rettskraftig dom.

2. Vegtrafikkloven

Vegtrafikkloven har hjemmel for midlertidig tilbakekall i § 33 nr. 3. Det bør klargjøres i forarbeidene om denne bestemmelsen skal få anvendelse i saker etter den foreslåtte § 22 b. Vilkåret etter § 33 nr. 3 er at innehaveren av førerkortet "*med skjellig grunn er mistenkt for et straffbart forhold som kan medføre tap av retten til å føre førerkortpliktig motorvogn*". Etter sin ordlyd omfatter dette også saker hvor mistanken gjelder overtredelse av den nye § 22 b. Uten klargjøring i forarbeidene vil det imidlertid kunne anføres at § 33 nr. 3 må tolkes innskrenkende på grunn av lovhistorien: Det er ikke hjemmel for suspensjon av førerett etter

avholdspliktloven til sektorlovgivningen – med de realitetsendringer som uttrykkelig er omhandlet i lovforslaget. Dersom tap av føreretten skal reguleres av straffeloven § 29 og ikke vegtrafikkloven § 33 (jf. neste avsnitt), kan også sammenhengen i regelverket tale mot at § 33 nr. 3 får anvendelse i disse sakene. Det bør følgelig fremgå klart av forarbeidene hvorledes bestemmelsen skal forstås. Dersom det *ikke* er hensikten at § 33 nr. 3 skal få anvendelse, bør det gjøres en tilføyelse i bestemmelsen, slik at dette fremgår av lovens ordlyd.

Det synes forutsatt i forslaget at eventuell idømmelse av tap av førerett skal skje med hjemmel i straffeloven § 29 (forslaget side 15 annet avsnitt). Når reglene om avholdsplikt nå flyttes til vegtrafikkloven, er det etter riksadvokatens syn mer naturlig å anvende vegtrafikkloven § 33 nr. 1.

3. Jernbaneloven

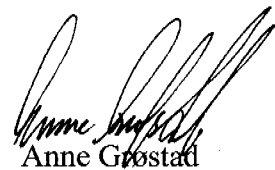
Endelig tilbakekall av sertifikat for sporvogn kan i dag skje som rettighetstap etter straffeloven § 29 eller – i gjentakelsestilfeller – ved fradømmelse av retten til å inneha stilling som sporveisfører m.v., jf. avholdspliktloven § 7 fjerde ledd. Det synes uklart om jernbaneloven gir hjemmel for *midlertidig tilbakekall* av sertifikatet på grunn av mistanke om ruspåvirkning.

Avholdspliktloven gir som nevnt ikke slik hjemmel. Etter jernbaneloven § 6 annet ledd bokstav b kan departementet stille krav til driftspersonellets kompetanse. I lovforarbeidene er det uttalt (Ot.prp. nr 63 (1992-93) s. 25 annen spalte): *"Krav inntatt i annet ledd bokstav b tilsvarer krav som i dag inngår i bestemmelser i NSB's regelverk og drifts- og kjørereglementer for de enkelte jernbaner. Krav til driftspersonellet kan gå på krav til helse, utdanning, vandel m.v."* Tillatelsesforskriften av 5. februar 2003 nr 136 § 6-2 gir regler om sikkerhets sertifikat for personell som skal føre og ledsage tog. Etter § 7-5 kan sertifikatet trekkes tilbake *"dersom vilkårene som er stilt for sikkerhets sertifikatet ikke er oppfylt"*.

Etter riksadvokatens syn bør det vurderes om det skal innføres regler om *midlertidig tilbakekall* av sertifikatet, på samme måte som det er gitt regler om midlertidig tilbakekall av førerett/sertifikat for motorvogn og luftfartøy, jf. vegtrafikkloven § 33 nr. 3 og luftfartsloven § 5-6 tredje ledd. Videre bør det vurderes om det skal gis hjemmel i jernbaneloven for *endelig tilbakekall* av sertifikatet, enten ved fradømmelse av føreretten i straffesaken etter mønster av vegtrafikkloven § 33 nr. 1, eller ved etterfølgende administrativt tilbakekall av sertifikatet, som etter luftfartsloven § 5-6.

Hans-Petter Jahre
ass. riksadvokat

Anne Grøstad
statsadvokat

Kopi: Justisdepartementet